

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2015-10-16
Meddelad i
Linköping

Mål nr
4578-15

KONKURRENSVERKET	
2015-10-19	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Mikron Med AB, 556478-9716

MOTPARTER

1. Landstinget i Sörmland, 232100-0032
611 88 Eskilstuna

2. Landstinget i Västmanland, 232100-0172
721 89 Västerås

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar Mikron Med AB:s yrkande om att tilldelningsbeslutet den 8 juni 2015 ska gälla.

Förvaltningsrätten avslår ansökan i övrigt.

Dok.Id 221904

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00

E-post:
forvaltningsratten@linkoping.dom.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Landstinget i Sörmland och Landstinget i Västmanland (landstingen) genomför en upphandling benämnd Navigator-FESS, dnr DU-UPP13-054. Landstingen har i tilldelningsbeslut den 8 juni 2015 antagit anbud från Mikron Med AB (Mikron). Detta tilldelningsbeslut har den 16 juni 2015 upphävts. Landstingen har därefter i nytt tilldelningsbeslut den 26 juni 2015 antagit anbud från Karl Storz Endoskop Sverige AB (Karl Storz). Av upphandlingsprotokollet framgår att fyra anbud har kommit in och att endast anbudet från Karl Storz har kvalificerats till utvärdering. Det framgår vidare att Mikrons anbud har förkastats med hänvisning till att leverantören, utifrån det förtydligande svar som har kommit in, inte uppfyller kravet i punkt 2.1.1.2 i kravspecifikationen.

Mikron yrkar i ansökan om överprövning i första hand att tilldelningsbeslutet den 8 juni 2015 ska gälla och att förkastandet av bolagets anbud ska ogillas. I andra hand yrkar Mikron att anbudet från Karl Storz ska förkastas.

Landstingen bestrider bifall till ansökan om överprövning.

VAD PARTERNA HAR ANFÖRT

Mikron

Landstingen har uteslutit Mikrons anbud på felaktiga grunder. Dessutom innehåller den vinnande leverantörens anbud oriktiga uppgifter gällande driftkostnad av offererad utrustning.

Mikron har i sitt anbud besvarat den första meningen i punkt 2.1.1.2 i kravspecifikationen samt under en tvådagarsdemonstration visat att denna del

av kravet är uppfyllt. I samma punkt anges vidare att kostnad för shaverutrustning ska inkluderas i anbudet. Det tillkommer i Mikrons fall inte någon kostnad för shaverutrustning. Om Mikron i sitt anbud hade angett noll kronor som svar på denna del skulle det innebära att bolaget har för avsikt att leverera shaverutrustning för noll kronor, vilket det inte har. Vidare framgår det inte någonstans i upphandlingsdokumenten att landstingen har för avsikt att köpa in någon shaverutrustning i denna upphandling. Det finns inte heller någon kravspecifikation på sådan utrustning. Mikron har inte offererat något som inte krävs för att vinna upphandlingen och har därför inte heller angett något pris på shaverutrustning.

Karl Storz har, genom att ange noll kronor i förbrukningsmaterial för shaver och navigation, inte redovisat sina verkliga förbrukningskostnader. Vad avser shaver har bara en kostnad för slangset tagits upp. Karl Storz menar således att dess shaverblad håller för 350 patienter, vilket ifrågasätts eftersom merparten av leverantörerna arbetar med engångsblad för att bibehålla skärpa och hygien. Vad avser navigation använder Karl Storz ett system med prismor för vilka förbrukningskostnaden, enligt Mikrons beräkningar, borde överstiga 600 000 kr. Karl Storz har inte heller redovisat någon kostnad för det huvudband som används för att fästa patient tracker.

Vidare har Karl Storz inte uppfyllt kravet i punkt 3.1.1 i kravspecifikationen, eftersom bolaget har en fristående "Navigation Camera Assistant" på golvet. Punkt 3.2.1.1 i kravspecifikationen har inte heller uppfyllts eftersom Karl Storz system kräver en optisk kontakt mellan patient och navigationssystem, vilket medför att man inte kan komma åt från alla håll. Karl Storz har i denna del erhållit fyra poäng när det borde ha varit två poäng eller mindre. Kravet på att det ska vara enkelt att positionera patienten vid behandling är inte uppfyllt, eftersom det i tillverkarens broschyr hävdas att detta problem är förbättrat med 30 procent med ny teknologi.

Landstingen

De har inte brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU. Mikron har inte lidit eller riskerat att lida skada.

Upphandlingen avser navigationsutrustning vid bihålekirurgi och andra skallbasnära operativa ingrepp. Av punkt 2.1.1.2 i kravspecifikationen framgår att systemet ska ha möjlighet att använda navigerbar shaver och att kostnad för shaverutrustning ska inkluderas i anbudet. Av punkt 2.6 i de administrativa föreskrifterna framgår att anbud ska lämnas för hela leveransen. Eftersom det inte var helt uppenbart för dem hur det förhöll sig med shaverutrustningen i Mikrons anbud, ställdes en kontrollfråga kring detta. Då det mot bakgrund av svaret stod klart att Mikron, trots nämnda obligatoriska krav, inte hade offererat någon shaverutrustning förkastades dess anbud.

Som Mikron påpekar har Karl Storz inte lämnat priser på shaverblad och prismor som förbrukningsmaterial. Karl Storz anbud har utifrån detta tolkats som att shaverblad och prismor i stället har offererats som en del av själva utrustningen. De har ställt kontrollfrågor om detta och fått till svar att shaverblad och prismor ska hålla för deras behov. De har därför inte haft anledning att förkasta anbudet på grund av hur priserna har lämnats. Vidare har anbudet från Karl Storz inte kunnat tolkas på annat sätt än att kostnaden för huvudband är inkluderat i anbudspriset. I Karl Storz anbud finns uppgift om att huvudbanden är autoklaverbara, dvs. möjliga att sterilisera och återanvända. Deras bedömning är att kravet på att systemet ska vara litet, kompakt och möjligt att integrera är uppfyllt genom att utrustningen kan stå på såväl stapel som i en arm i taket. De har vid provuppställning kontrollerat utrustningen och bedömt att kravet på att kunna positionera patienten är uppfyllt. Det är riktigt att det skiljer sig något mellan

utrustningarna vad gäller nåbarhet, men poängsättningen har sammanvägts för alla delar i det aktuella kriteriet och utrustningarna skiljer sig sammantaget inte åt efter poängsättningen. Anbudet är det enda kvarvarande och vinnare av upphandlingen oavsett om det får fyra eller två poäng.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Av EU-domstolens avgörande i mål C-19/00 *SIAC Construction* framgår att principen om likabehandling innebär att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull leverantör ska kunna förstå vad som efterfrågas och omfattas av myndighetens bedömningar. Högsta förvaltningsdomstolen har i avgörandet RA 2002 ref. 50 bekräftat innebörden av principen och uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

Utredning

I de administrativa föreskrifterna, 2.6 Helt eller delat anbud, anges bl.a. följande.

Krav: Anbud ska lämnas för hela leveransen av aktuella produkter.

I kravspecifikationen 2.1.1.2 anges följande.

Systemet ska ha möjlighet att använda navigerbar shaver. Kostnad för shaverutrustning ska inkluderas i anbudet.

I kravspecifikationen 3.1.1 anges följande.

Systemet ska vara litet och kompakt och skall kunna integreras i stapel och /eller operationssalen.

I kravspecifikationen 3.1.2 anges följande.

Det ska vara enkelt att positionera patienten vid behandling.

I kravspecifikationen 3.2.1.1 anges bl.a. följande.

Bör uppfylla utvärderingskriterier avseende utformning och ergonomi, t.ex:

Det bör vara enkelt att nå patienten från alla håll på behandlingsbordet.

Landstingen har i frågor och svar ställt följande fråga till Karl Storz.

Enligt er offert 936361 så ingår det navigationssystem inklusive andra komponenter och totalpris för dessa är 1 400 000 kr. Det enda som framkommit som förbrukningsmaterial i er prisbilaga är slangset för shaver. Ska detta tolkas som att alla dessa komponenter som ni har offererat inte är förbrukningsmaterial och att vi som beställare kan utgå från att de kommer att hålla under hela avtalsperioden utan att behöva bytas ut?

Karl Storz har svarat ja på landstingens fråga och angett bl.a. följande.

Redan i vårt anbud ville vi poängtera just detta att instrumenten och tillbehören i vårt navigationssystem är disk- och steriliserbara utan tidsbegränsning, som "vanliga kirurgiska instrument".

Förvaltningsrättens bedömning

Mikron har bl.a. yrkat att landstingens tilldelningsbeslut den 8 juni 2015 ska gälla. Som framgår av 16 kap. 6 § LOU finns det två rättsföljder som rätten kan besluta om vid bifall till en ansökan om överprövning av en upphandling. Att fastställa att ett tidigare och numera upphävt tilldelningsbeslut ska gälla utgör inte en sådan rättsföljd. Mikrons yrkande härom ska därför avvisas.

Mikron har gjort gällande att landstingen felaktigt har förkastat dess anbud och i denna del anfört bl.a. att det av förfrågningsunderlaget inte framgår att landstingen upphandlar shaverutrustning, varför bolaget har saknat skäl att offerera och ange pris för sådan utrustning. Mikron har vidare ifrågasatt rimligheten i den av Karl Storz angivna förbrukningskostnaden för shaver och prismor samt huruvida kostnaden för utrustningen verkligen ingår i Karl Storz anbud.

Mot bakgrund av ordalydelsen av kravet i punkt 2.1.1.2 i kravspecifikationen och det som har kommit fram om upphandlingsföremålet bedömer förvaltningsrätten sammantaget att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull leverantör har kunnat förstå att ett anbud i upphandlingen ska omfatta även shaverutrustning. Mikrons anbud omfattar inte någon sådan utrustning och är därmed inte komplett. Landstingen har därför haft fog för att inte ta med Mikrons anbud i utvärderingen.

Mikrons anbud har således rätteligen förkastats. Förvaltningsrätten finner trots det skäl att pröva Mikrons invändningar mot den vinnande leverantörens anbud, eftersom detta anbud är det enda kvarvarande.

Med hänsyn till det som har kommit fram om innehållet i Karl Storz anbud och det svar som Karl Storz har lämnat på landstingens kontrollfråga kan

förvaltningsrätten inte finna annat än att förbrukningskostnaden för den aktuella utrustningen är riktig och omfattas av anbudet. Vad Mikron har anfört visar därmed inte att Karl Storz har lämnat oriktiga uppgifter i sitt anbud eller brustit i kravuppfyllelse. Vid angivna förhållanden saknas skäl för ingripande enligt LOU. Mikrons ansökan i övrigt ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D LOU)

Miriam Gewarges
Miriam Gewarges

Föredragande har varit Carl Hultsberg.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.